

stwa, monopolu lub przedsiębiorstwa państwowego albo instytucji ubezpieczeń społecznych, uprawniony ma prawo wyboru”.

5. W art. 7 wyrazy: „wdowy i sieroty po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Państwa Polskiego art. 1” zastępuje się wyrazami: „osoby wymienione w art. 1”.

6. W art. 7 lit. b) po wyrazach: „do pracy, w otrzymywaniu” dodaje się wyraz: „koncesji”.

7. W art. 8 wyrazy: „zaopatrywania i zasiłków” zastępuje się wyrazami: „zasiłków i pomocy”.

8. W tymże art. 8 dodaje się ustęp drugi w brzmieniu:

„Komisje kwalifikacyjne ustalają stopień utraty zdolności do pracy zarobkowej w trybie określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydanym w porozumieniu z Ministrem Zdrowia”.

9. W art. 9 wyraz „oraz” zastępuje się przecinkiem, a po wyrazie „Handlu” dodaje się wyrazy „oraz Ziem Odzyskanych”.

Art. 2. Upoważnia się Ministra Pracy i Opieki Społecznej do ogłoszenia jednolitego tekstu dekretu z dnia 13 listopada 1945 r. o zasiłkach i pomocy dla wdów i sierot po ofiarach wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz. U. R. P. Nr 51, poz. 294) z uwzględnieniem zmian wprowadzonych niniejszym dekretem.

Art. 3. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrami: Administracji

Publicznej, Bezpieczeństwa Publicznego, Skarbu, Zdrowia, Oświaty, Przemysłu, Apropowizacji i Handlu oraz Ziem Odzyskanych.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Eugeniusz Czerwinski

w/z Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Adam Gembowski

Minister Administracji Publicznej:

Władysław Kiernik

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

Stanisław Kadkiewicz

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

w/z Minister Zdrowia:

Tadeusz Michejda

Minister Oświaty:

Czesław Wycech

w/z Minister Przemysłu:

Eugeniusz Szyr

Minister Apropowizacji i Handlu:

Jerzy Sztachelski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

23

DEKRET

z dnia 3 stycznia 1947 r.

o uregulowaniu ubezpieczeń rzeczowych i osobowych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Wykonywanie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń rzeczowych i osobowych wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

2. Zezwolenie może być udzielone jedynie: państwowym, prawnopublicznym bądź spółdzielczym zakładom ubezpieczeń.

3. Mocą niniejszego dekretu otrzymują zezwolenia na dalszą działalność ubezpieczeniową w zakresie ustalonym w tym dekrete:

a) Towarzystwo Reasekuracyjne „Warta” Sp. Akc. w Warszawie,

b) Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

4. Władzą nadzorczą w rozumieniu niniejszego dekretu jest Minister Skarbu.

Art. 2. 1. Krajowe i zagraniczne prywatne zakłady ubezpieczeń bez względu na swoją formę prawną tracą prawo do wykonywania dalszej działalności ubezpieczeniowej.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy Towarzystwa Reasekuracyjnego „Warta” Sp. Akc. w Warszawie.

3. Zatwierdza się zarządzenia władzy nadzorczej, mocą których zakładom ubezpieczeń wymienionym w ust. 1 cofnięto po wyzwoleniu kraju zezwolenie na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej.

Art. 3. 1. Ustanawia się na obszarze Państwa w zakresie ubezpieczeń rzeczowych przymus ubezpieczenia budowli od ognia.

2. Pozostałe rodzaje ubezpieczeń rzeczowych są wykonywane w trybie umownym, jednakże Minister Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi Ministrami może ustalać w drodze rozporządzeń obowiązki ubezpieczenia dla oznaczonych kategorii ryzyk w ubezpieczeniach rzeczowych.

Art. 4. 1. Ubezpieczenia osobowe są wykonywane w trybie umownym.

2. Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu i innymi zainteresowanymi ministrami może jednak ustalać w drodze rozporządzeń obowiązki ubezpieczenia dla oznaczonych kategorii osób i ryzyk w ubezpieczeniach osobowych.

3. W przypadkach przewidzianych w ust. 2 Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i innymi zainteresowanymi ministrami może w drodze rozporządzeń tworzyć odrębne prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń oraz wydawać dla nich statuty, określające ich organizację i zasady działalności.

Art. 5. 1. Zakłady ubezpieczeń, dopuszczone do działalności ubezpieczeniowej w Polsce na podstawie niniejszego dekretu, mogą odstępować ryzyka do reasekuracji jedynie Towarzystwu Reasekuracyjnemu „Warta” Sp. Akc. w Warszawie.

2. Prawo odstępowania ryzyk do reasekuracji zagranicznym zakładom ubezpieczeń oraz przyjmowania ryzyk do reasekuracji od zagranicznych zakładów ubezpieczeń służy wyłącznie Towarzystwu Reasekuracyjnemu „Warta” Sp. Akc. w Warszawie.

3. Władza nadzorcza, o ile uzna, że zachodzi brak wyrównania ryzyk, może zarządzić obowiązek reasekuracji dla wszystkich lub poszczególnych rodzajów ubezpieczeń oraz dla wszystkich lub poszczególnych zakładów ubezpieczeń.

4. Zasady umów reasekuracyjnych zawieranych z zagranicznymi zakładami ubezpieczeń wymagają zgody władzy nadzorczej.

Art. 6. 1. Ubezpieczenia rzeczowe objęte przymusem ubezpieczenia oraz umowne ubezpieczenia transportowe (lądowe, śródlądowe, morskie i powietrzne) prowadzi wyłącznie Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych może ponadto prowadzić umowne ubezpieczenia rzeczowe i osobowe.

Art. 7. 1. Z dniem 1 stycznia 1947 r. Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wchodzi we wszystkie prawa i obowiązki Zakładu

Ubezpieczeń Wzajemnych i Kasy Strażackiej w Poznaniu, które z dniem tym przestają istnieć. Wynikające z tego tytułu przejęcie majątku jest wolne od wszelkich podatków i opłat. Przepisanie praw hipotecznych nastąpi na jednostronny wniosek Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych.

2. Upoważnia się Ministra Skarbu do regulowania w drodze rozporządzeń spraw związanych z przejęciem przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych — Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych i Kasy Strażackiej w Poznaniu.

Art. 8. Sposób lokowania przez zakłady ubezpieczeń funduszy i rezerw określa corocznie Minister Skarbu w drodze ustalenia dla każdego zakładu planu lokat.

Art. 9. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu przechodzi na własność Skarbu Państwa 60% akcji Towarzystwa Reasekuracyjnego „Warta” Sp. Akc. w Warszawie, mianowicie przechodzą na własność Skarbu Państwa: wszystkie akcje będące własnością Poznańskiego Związku Komunalnego, wszystkie akcje będące własnością Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu, reszta zaś brakująca do 60% akcji przechodzi na własność Skarbu Państwa z akcji, będących własnością Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń Wzajemnych. Akcje te w imieniu Skarbu Państwa przyjmuje Minister Skarbu.

2. Wysokość odszkodowania za przejęte przez Skarb Państwa w myśl ust. 1 akcje ustali Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej.

3. Upoważnia się Ministra Skarbu do powzięcia decyzji w sprawie podwyższenia kapitału akcyjnego Towarzystwa Reasekuracyjnego „Warta” Sp. Akc. w Warszawie do kwoty 500.000.000 zł, do dokonania wpłat rzeczowych i gotówkowych, niezbędnych dla zachowania ustalonej wyżej granicy udziału Skarbu Państwa w ogólnym kapitale akcyjnym oraz do dokonania operacji finansowych związanych z tymi wpłatami.

Art. 10. 1. Zakłady ubezpieczeń, które w myśl niniejszego dekretu utraciły prawo do wykonywania dalszej działalności ubezpieczeniowej, podlegają likwidacji.

2. Likwidację krajowych prywatnych zakładów ubezpieczeń powierza się:

- a) w odniesieniu do zakładów, których przedmiotem działalności były wyłącznie ubezpieczenia rzeczowe lub rzeczowe i osobowe, Powszechnemu Zakładowi Ubezpieczeń Wzajemnych,
- b) w odniesieniu do zakładów, których przedmiotem działalności były wyłącznie ubezpieczenia osobowe, zakładom

ubezpieczeń, prowadzącym wyłącznie ubezpieczenia osobowe, stosownie do zarządzeń, jakie wyda Minister Skarbu.

3. Zagraniczne zakłady ubezpieczeń podlegają likwidacji z zastosowaniem przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U.R.P. Nr 9, poz. 64).

4. Upoważnia się Ministra Skarbu do regulowania w drodze rozporządzeń spraw związanych z likwidacją umów z zakresu ubezpieczeń osobowych, zawartych z zakładami ubezpieczeń, podlegającymi likwidacji, a w szczególności do regulowania sposobu likwidacji umów w drodze wykupu, bądź w drodze przekazania portfelu wraz z rezerwami odpowiednim zakładom ubezpieczeń osobowych. Poza tym przy likwidacji krajowych prywatnych zakładów ubezpieczeń stosuje się przepisy powołane w ust. 3.

5. Prawno-publiczne zakłady ubezpieczeń nie wymienione w art. 1 ust. 3, a nie podlegające przejęciu przez Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych (art. 7), o ile w terminie 1 roku od dnia wejścia w życie niniejszego dekretu nie otrzymają zezwolenia na wykonywanie działalności ubezpieczeniowej, podlegają likwidacji w myśl zasad określonych w ust. 2 i 4 niniejszego artykułu.

Art. 11. Dekret niniejszy nie narusza przepisów o ubezpieczeniach społecznych.

Art. 12. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 13. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą sprzeczne z nim przepisy, a w szczególności przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 26 stycznia 1928 r. o kontroli ubezpieczeń (Dz. U.R.P. Nr 9, poz. 64), które są sprzeczne z przepisami niniejszego dekretu.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:

Adam Kuryłowicz

Minister Administracji Publicznej:

Władysław Kiernik

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Stanisław Mikotańczyk

w/z Minister Odbudowy:

Stefan Pietrusiewicz

24

DEKRET

z dnia 9 stycznia 1947 r.

o zawieszeniu biegu przedawnienia i przedłużeniu terminów prawa wekslowego i czekowego

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Dla weksli i czeków, wystawionych przed dniem 9 maja 1945 r., zawiesza się bieg przedawnienia, przewidzianego w art. 70 prawa wekslowego z dnia 28 kwietnia 1936 r. (Dz. U.R.P. Nr 37, poz. 282) i w art. 52 prawa czekowego z dnia 28 kwietnia 1936 r. (Dz. U.R.P. Nr 37, poz. 283), do dnia 31 grudnia 1947 r., o ile do dnia 25 sierpnia 1939 r. roszczenia te nie uległy przedawnieniu.

Art. 2. Terminy do przedsięwzięcia czynności, wymaganych według przepisów prawa wekslowego i czekowego dla zachowania prawa zwrotnego poszukiwania, przedłuża się do dnia

31 grudnia 1947 r. dla weksli i czeków, wystawionych przed dniem 9 maja 1945 r., o ile terminy te do dnia 25 sierpnia 1939 r. nie upłynęły.

Art. 3. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 4. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1947 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świętkowski